

บทที่ 4

การเขียนอ้างอิงและการเขียนบรรณานุกรม

การเขียนอ้างอิง (Citation) หมายถึง การแจ้งให้ทราบถึงแหล่งที่มาของข้อมูล ข้อความ แนวความคิด ทฤษฎี ต่าง ๆ ที่ไม่ใช่ของผู้เขียนแต่ต้องระบุไว้เพื่อให้เกียรติแก่เจ้าของข้อมูล ข้อความ แนวความคิด ทฤษฎีต่าง ๆ และการอ้างอิงจะทำให้ผู้ที่ประสงค์จะทราบรายละเอียดต่าง ๆ เพิ่มขึ้น จากต้นฉบับเดิม ก็สามารถติดตามเพื่อศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้ การเขียนอ้างอิงอาจสรุปข้อความ หรือใจความสำคัญ หรือยกข้อความมาทั้งหมดก็ได้ การเขียนอ้างอิงมีหลายวิธี แต่ใน **คู่มือฉบับนี้จะนำเสนอเฉพาะวิธีเขียนอ้างอิงแทรกในเนื้อหาเท่านั้น**

การเขียนอ้างอิงแทรกในเนื้อหา

การเขียนอ้างอิงแทรกในเนื้อหา (Citation in Text) หรือ การเขียนอ้างอิงแบบนาม-ปี (Author-Date System) จะเป็นระบบที่นิยมมากกว่าการเขียนเชิงอรรถ เพราะสะดวกในการจัดพิมพ์ การเขียนอ้างอิงแบบนี้จะเป็นการอ้างอิงที่รวมอยู่กับเนื้อหา ไม่แยกคนละส่วนเหมือนการเขียนเชิงอรรถ เพราะการอ้างอิงแบบนาม-ปี คือการระบุชื่อผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ และหมายเลขหน้า (ชื่อ✓สกุลผู้แต่ง,✓ปี พ.ศ.:✓เลขหน้าที่อ้างอิง) เพื่อแจ้งถึงแหล่งที่มาของข้อความ และเมื่อสิ้นสุดการเขียนเอกสารประกอบการสอน ตำรา รายงานวิจัย จะต้องรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการอ้างอิงทุกรายการ ไปจัดทำเป็น**บรรณานุกรม** ซึ่งจะปรากฏในท้ายบท หรือท้ายเล่มโดยจัดเรียงตามลำดับอักษร ให้ดูรายละเอียดในหัวข้อ **บรรณานุกรม**

หลักเกณฑ์การลงรายการการเขียนอ้างอิงแทรกในเนื้อหา

1. หลักเกณฑ์การลงรายการชื่อผู้แต่งสามารถลงรายการได้ดังนี้

1.1 ผู้แต่งที่เป็นบุคคลทั่วไป การลงรายการชื่อผู้แต่ง ให้ตัดคำนำหน้านามออก เช่น คำว่า นาย นาง นางสาว เช่น นางสาวกาญจนา สมบูรณ์ ให้ลงรายการเป็น กาญจนา สมบูรณ์

ตัวอย่าง

(กาญจนา สมบูรณ์,✓2549:✓18)

หมายเหตุ เครื่องหมาย ✓ แสดงว่า เว้น 1 เคาะ

1.2 ผู้แต่งที่มีตำแหน่งทางวิชาการ และคำระบุอาชีพ การลงรายการชื่อผู้แต่ง ให้ตัดตำแหน่งทางวิชาการ และคำระบุอาชีพ ทิ้ง เช่น อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ แพทย์หญิง นายแพทย์ เช่น รองศาสตราจารย์ ดร.ทองหล่อ วงษ์อินทร์ ให้ลงรายการเป็น ทองหล่อ วงษ์อินทร์

ตัวอย่าง

(ทองหล่อ วงษ์อินทร์,✓2550:✓12)

1.3 ผู้แต่งที่มีฐานันดร และบรรดาศักดิ์ การลงรายการชื่อผู้แต่ง ให้คงไว้ เช่น ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ให้ลงรายการ เป็น ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช

ตัวอย่าง

(ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช,✓2540:✓11)

1.4 ผู้แต่งที่เป็นพระภิกษุให้ลงฉายานามตามที่ปรากฏในหนังสือ หรือเอกสาร เช่น พุทธทาสภิกขุ ปัญญานันทภิกขุ

ตัวอย่าง

(ปัญญานันทภิกขุ,✓2540:✓17)

1.5 ผู้แต่งที่เป็น ชาวต่างชาติ ให้ใช้ชื่อสกุลเท่านั้น เช่น Perter Gordon ให้ลงรายการ เป็น Gordon

ตัวอย่าง

(Gordon,✓1998:✓3)

1.6 ผู้แต่งที่เป็นหน่วยงาน องค์กร สมาคมให้ใช้ชื่อนั้น ๆ เป็นชื่อผู้แต่ง เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ กรมแรงงาน กรมศิลปากร เป็นต้น

ตัวอย่าง

(กรมศิลปากร,✓2550:✓19)
(สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ,✓2550:✓179)

1.7 ผู้แต่งสองคน ให้ลงรายการทั้งสองคนโดยใช้คำว่าและ เชื่อมระหว่างคนที่ หนึ่งกับคนที่ สอง สำหรับผู้แต่งที่เป็นชาวต่างประเทศ ให้ใช้เครื่องหมาย ampersand (&) เชื่อมแทน เช่น ศิริพร ศรีเสลียง และจาร์ก สวอนพงษ์ Gordon & Heyes

ตัวอย่าง

(ศิริพร ศรีเสลียง✓และจาร์ก สวอนพงษ์,✓2551:✓3)
(Gordon✓&✓Heyes,✓1997:✓14)

1.8 ผู้แต่งสามคน ให้ลงรายการทั้งสามคน โดยลงชื่อคนที่หนึ่งกับคนที่สองให้ใช้เครื่องหมายจุลภาคคั่น (,) และชื่อคนที่สอง กับคนที่สามให้ใช้คำว่า และเชื่อม ในกรณีที่เป็นภาษาอังกฤษให้ใช้เครื่องหมาย (&) เช่น ประทุม กาญจนาคาร, จาร์ก สวอนพงษ์ และศิริพร ศรีเสลียง Heyes, Gordon & Larson

ตัวอย่าง

(ประทุม กาญจนาคาร,✓จาร์ก สวอนพงษ์✓และศิริพร ศรีเสลียง,✓2550:✓19)
(Heyes,✓Gordon & Larson,✓2004:✓43)

1.9 ผู้แต่งมากกว่าสามคนขึ้นไป ให้ลงเฉพาะชื่อคนแรก และตามด้วยคำว่า “และคณะ” หรือ “et al.” ในภาษาอังกฤษ เช่น ชัยอนันต์ สมุทวาณิช และคณะ Kartner et al.

ตัวอย่าง

(ชัยอนันต์ สมุทวาณิช และคณะ,✓2550:✓41)
(Kartner et al.,✓2004:✓7)

1.10 ผู้แต่งเป็นบรรณาธิการ หรือผู้รวบรวม ให้เขียนชื่อบรรณาธิการ หรือผู้รวบรวม แล้ววงเล็บคำว่า “บก.” หรือ “Ed.” เช่น ไพศาล เหล่าสุวรรณ. (บก.) Perter (Ed.)

ตัวอย่าง

(ไพศาล เหล่าสุวรรณ. (บก.),✓2547:✓16)
(Perter (Ed.),✓2001:✓3)

1.11 ผู้แต่งที่ใช้นามแฝงให้ลงรายการโดยใช้นามแฝงตามที่ปรากฏในเอกสารแล้ววงเล็บคำว่า (นามแฝง) เช่น น.ม.ส. (นามแฝง)

ตัวอย่าง

(น.ม.ส. (นามแฝง),✓2533:✓10)

1.12 ในกรณีที่ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง เช่น บทความวิจารณ์ในวารสาร หนังสือพิมพ์ ข้อมูล วิกิพีเดีย เว็บไซต์ หรืออื่น ๆ ให้ลงชื่อเรื่องหรือชื่อบทความแทนชื่อผู้แต่ง

ตัวอย่าง

(การจัดการสัมมนาเพื่อความเป็นเลิศ,✓2550)✓
(รายการตามหาแก่นธรรม,✓2550)✓
(Foundation of behavioral research,✓2007:✓1)

และในกรณีที่มีชื่อเรื่องยาวมาก ๆ ไม่ต้องพิมพ์ทั้งหมด ให้พิมพ์บางส่วน และใส่เครื่องหมายจุดไข่ปลา (...) สามจุดแทน

ตัวอย่าง

(สวดมนต์ไหว้พระ...,✓2549:✓17)

2. ปีที่พิมพ์ ให้ลงรายการปีที่พิมพ์ด้วยปีลิสสิทธ์ ถ้าหนังสือ หรือวัสดุสารสนเทศนั้น ไม่ปรากฏปีลิสสิทธ์ให้ลงรายการด้วยปีที่หนังสือนั้นจัดพิมพ์ และให้ลงเฉพาะตัวเลข ไม่ต้องระบุ คำว่า พ.ศ. หรือ ค.ศ. ตามที่ปรากฏในเอกสาร หากไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ให้ใช้คำว่า ม.ป.ป. หรือ n.d.

ตัวอย่าง

(ส.พลายน้อย. (นามแฝง),✓ม.ป.ป.:✓4)

3. เลขหน้าให้ระบุตามหน้าที่ปรากฏ และในกรณีที่ไม่มีเลขหน้าก็ไม่ต้องระบุ เช่น การสัมภาษณ์ และจดหมาย ให้ระบุชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ หรือผู้เขียน และวัน เดือนปี (ถ้ามี)

ตัวอย่าง การสัมภาษณ์

(พยางค์ มุกดา,✓สัมภาษณ์,✓13 พฤศจิกายน 2539)

ตัวอย่าง อ้างอิงจากจดหมาย

(ปรีดี พนมยงค์,✓จดหมาย,✓10 มกราคม 2524)

4. การอ้างอิงข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ให้ระบุชื่อผู้จัดทำ หากไม่มีระบุ ให้ใส่ชื่อฐานข้อมูล หรือชื่อโครงการแทน หรือชื่อเรื่อง และระบุวันเดือนปีที่เข้าใช้ข้อมูล และกรณีที่เป็นบทความวารสาร จากอินเทอร์เน็ต ให้ลงชื่อผู้เขียนบทความ หรือชื่อบทความในกรณีไม่ปรากฏชื่อผู้เขียนบทความ พร้อมทั้งระบุปีพิมพ์และเลขหน้าเช่นเดียวกับฉบับตีพิมพ์ ในการเขียนอ้างอิงข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตไม่ต้องลง URL แต่จะระบุ URL ในบรรณานุกรมแทน

ตัวอย่าง การอ้างอิงข้อมูลจาก WWW

(มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, ✓3 สิงหาคม 2550)
 (การจัดการความรู้, ✓15 มกราคม 2550)
 (สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ, ✓25 กันยายน 2550)

รูปแบบการเขียนอ้างอิงแทรกในเนื้อหา

รูปแบบการเขียนอ้างอิงแทรกในเนื้อหาแบบนาม-ปี จากสารสนเทศทุกประเภท ทั้งสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ การสัมภาษณ์จะใช้รูปแบบเดียวกันทั้งหมดและการเขียนอ้างอิงจะต้องเขียนด้วยภาษาเดียวกับต้นฉบับที่ใช้อ้างอิง การเขียนอ้างอิงแบบนาม-ปีมีส่วนประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน คือ

1. ผู้แต่ง/ผู้ผลิต/ผู้ให้ข้อมูล
2. ปีที่พิมพ์/ปีที่ผลิต/ปีที่ปรากฏข้อมูล หรือปีที่เข้าถึงข้อมูล (กรณีเป็นข้อมูลจาก WWW และไม่ปรากฏปีที่ผลิต/ปีเผยแพร่ข้อมูล)
3. เลขหน้าที่ใช้ในการอ้างอิง

(ชื่อ ✓สกุลผู้แต่ง, ✓ปีพิมพ์: ✓เลขหน้า)

ตั้งตัวอย่าง

การประเมินงานวิจัย (Evaluation of Research หรือ Research Evaluation) หมายถึง การพิจารณารายงานวิจัยในประเด็นย่อย ๆ เทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นแล้วนำผลมาพิจารณาตัดสินคุณภาพของงานวิจัย (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2543: 446) และการประเมินงานวิจัย ไม่ใช่การอ่านรายงานการวิจัยโดยมีจุดมุ่งหมายที่ต้องการจะขัดแย้ง หรือยอมรับ แต่ควรมีจุดมุ่งหมายเพื่อ ชั่งน้ำหนัก และพิจารณาข้อเขียนเหล่านั้นหรือความรู้ และกระบวนการต่าง ๆ เหมาะสมหรือไม่ และเชื่อถือได้หรือไม่ (สมหวัง พิริยานุวัฒน์, 2541: 117)

1. การอ้างอิงผลงานของผู้แต่งคนเดียวกัน แต่หลายเล่ม และแต่ละเล่มพิมพ์ปีเดียวกัน ให้ใส่ตัวอักษร ก ข ค กำกับไว้ที่ปีพ.ศ.สำหรับเอกสารภาษาไทย หรือ a b c สำหรับเอกสารภาษาต่างประเทศ เพื่อแสดงให้เห็นผู้อ่านหรือผู้ที่ประสงค์จะศึกษาค้นคว้าต่อสามารถทราบได้ว่า ข้อมูลดังกล่าวอยู่ในเอกสารเล่มใด (ชื่อ✓สกุลผู้แต่ง, ✓ปี พ.ศ.✓ก:✓เลขหน้า) หรือในกรณีเป็นรายการภาษาต่างประเทศให้ลงรายการดังนี้ (ชื่อสกุลผู้แต่ง, ✓ปี ค.ศ.✓a:✓เลขหน้า)

ตัวอย่าง

ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงสารสนเทศ หรือช่องว่างทางดิจิทัล หมายถึง การเกิดช่องว่างของผู้มีข่าวสาร และผู้ไร้ข่าวสาร ระหว่างกลุ่มประชากรกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมโลก (ทวิศักดิ์ กอนันตกุล, 2545 ก: 53) ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดช่องว่างในการเข้าถึง และรับรู้สารสนเทศ และความรู้ ก็คือ ความไม่เท่าเทียมกันของโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสารระหว่างชุมชนภายในประเทศ และระหว่างประเทศ และยังเป็นประตูไปสู่ข้อมูลมหาศาลที่ไร้ขอบเขตและไร้พรมแดน (ทวิศักดิ์ กอนันตกุล, 2545 ข: 53)

2. การอ้างอิงในกรณีที่ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่งให้ใช้ชื่อหนังสือ หรือชื่อบทความ ชื่อคอลัมน์ แทน ดังตัวอย่าง

การอภิปรายแบบปุจฉา-วิสัชนา บางครั้งเรียกว่า การอภิปรายแบบโต้ปัญหาาระหว่างการเป็นวิทยากรกับกลุ่มผู้พูด ซึ่งผู้พูดผู้ฟังสามารถซักถามกลุ่มวิทยากรได้อย่างใกล้ชิดเป็นการแก้ไขข้อข้องใจระหว่างกลุ่มคนทั้งสองกลุ่มได้เป็นอย่างดี (การจัดการสัมมนาสู่ความเป็นเลิศ, 2550: 15)

3. การอ้างอิงจากแหล่งรอง ในกรณีที่ไม่สามารถหาสารสนเทศจากต้นแหล่งของวัสดุสารสนเทศอ้างอิงได้ ให้ระบุแหล่งรอง แล้วตามด้วยคำว่า “อ้างอิงจาก” สำหรับภาษาไทย และใช้คำว่า “Citing” ในภาษาต่างประเทศ ดังตัวอย่าง

วัตถุประสงค์ของการทำรายการสืบค้น (ศิริพร ศรีเชลียง, 2541: 20; อ้างอิงจาก วัลลก สวัสดิวัลลก, 2515: 12) มีดังนี้

1. เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถค้นหาสารสนเทศได้หลายทางเลือก
2. เพื่อช่วยในการตัดสินใจในการเลือกใช้ทรัพยากรสารสนเทศ

การวางตำแหน่งการอ้างอิง

การวางตำแหน่งการอ้างอิงแทรกในเนื้อหาทำได้ 3 แบบ คือ

1. วางเล็บการอ้างอิงไว้ท้ายข้อความ เช่น
.....(ชื่อ✓สกุลผู้แต่ง,✓ปี พ.ศ.:✓เลขหน้า)
2. วางเล็บการอ้างอิง แทรกปนในเนื้อหา เช่น
.....(ชื่อ✓สกุลผู้แต่ง,✓ปี พ.ศ.:✓เลขหน้า).....
3. อ้างอิงชื่อผู้แต่งไว้นอกวงเล็บเมื่อต้องการให้ความสำคัญกับชื่อผู้แต่งอาจขึ้นต้นย่อหน้า หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของย่อหน้าก็ได้ แล้วตามด้วยวงเล็บปี และเลขหน้า เช่น
ชื่อ✓สกุลผู้แต่ง (ปี พ.ศ.:✓เลขหน้า).....

ตัวอย่างที่ 1 การวางตำแหน่งอ้างอิง ไว้ท้ายข้อความ

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับศูนย์สารสนเทศ

ปัจจุบันสารสนเทศกลายเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารงาน การดำเนินงาน เพราะสารสนเทศสามารถสร้างความได้เปรียบเสียเปรียบในการแข่งขันให้กับองค์กร ถ้าองค์กรใดมีสารสนเทศที่ดี และมีระบบบริหารสารสนเทศที่มีศักยภาพสูง องค์กรนั้นย่อมมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จมากกว่าองค์กรที่มีสารสนเทศ หรือระบบสารสนเทศที่ไม่ดีพอ ศูนย์สารสนเทศเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการจัดเก็บให้บริการสารสนเทศ และจัดตั้งขึ้นมาเพื่อตอบสนองการใช้บริการสารสนเทศเฉพาะด้าน ซึ่งห้องสมุดทั่วไปไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการได้ (ศิริพร ศรีเชลียง, 2543: 12)

ตัวอย่างที่ 2 การวางตำแหน่งอ้างอิง แทรกปนในเนื้อหา

การประเมินผลการวิจัยจะใช้วิธีที่แตกต่างกันไปส่วนมากจะนิยมใช้แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ที่สร้างขึ้นตามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยให้ผู้ประเมินตามหัวข้อที่กำหนดแล้วนำผลการประเมินของคณะกรรมการมาสรุปร่วมกัน ถ้าผลการประเมินได้คะแนน ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็มถือว่าเป็นงานวิจัยที่มีคุณภาพ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2544: 451) แต่เกณฑ์นี้เป็นเกณฑ์ที่ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาเพื่อคัดเลือกผลการวิจัยเพื่อให้ทุน หรือให้รางวัล

ตัวอย่างที่ 3 การวางตำแหน่งอ้างอิงชื่อผู้แต่งไว้ในอวงเล็บ และอยู่ต้นประโยค หรือย่อหน้า

ความหมายของการวิจัย

คำว่า การวิจัย (Research) ได้มีผู้ให้ความหมายเอาไว้หลายท่าน ดังนี้
 เกชม สาหรัย (2542: 3) ได้อธิบายความหมายของคำว่า การวิจัย หมายถึงกระบวนการในการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ความจริงอย่างเป็นระบบ สมเหตุสมผล และมีความรอบคอบด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้ โดยสามารถตรวจสอบความรู้ความจริงที่ค้นพบได้

บุญชม ศรีสะอาด (2543: 8) ได้อธิบายความหมายของคำว่า การวิจัย หมายถึง กระบวนการค้นหาคำตอบที่เชื่อถือได้โดยมีกระบวนการที่มีระบบแบบแผน มีความมุ่งหมายที่ชัดเจน มีหลักเหตุผล และมีการดำเนินการศึกษาอย่างรอบคอบไม่ลำเอียง

ตัวอย่างที่ 4 การวางตำแหน่งอ้างอิงชื่อผู้แต่งชาวต่างประเทศไว้ต้นประโยค ในกรณีนี้ต้องเขียนชื่อผู้แต่งชาวต่างชาติให้เป็นภาษาไทยก่อน แล้วค่อยเขียนชื่อผู้แต่งเป็นภาษาต่างประเทศ โดยให้อยู่ในเครื่องหมายวงเล็บ ดังตัวอย่าง

ความหมายของการสัมมนา

คำว่า การสัมมนา (Seminar) ได้มีผู้ให้ความหมายเอาไว้หลายท่านดังนี้
 กูด (Good, 1987: 526) ได้อธิบายความหมายของการสัมมนาว่าหมายถึง รูปแบบของการจัดชั้นเรียนโดยมีการนำเอาผลการศึกษาออกมาอภิปรายเป็นกลุ่ม

กอร์ดอน และลอร์ดตัน (Gordon & Lawton, 1984: 176) ได้อธิบายความหมายของ...

ตัวอย่างที่ 5 การวางตำแหน่งอ้างอิงชื่อผู้แต่งชาวต่างประเทศแทรกไว้ในเนื้อหา หรือไว้ท้ายประโยค สามารถเขียนชื่อผู้แต่งชาวต่างประเทศได้เลยไม่ต้องเขียนเป็นภาษาไทย

การสัมมนา นับเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยความร่วมมือ และการประสานงานอย่างสอดคล้องกันทุกฝ่าย โดยทุกฝ่ายจะต้องรับผิดชอบต่อหน้าที่อย่างจริงจังจึงจะทำให้การสัมมนาดำเนินไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์อย่างสมบูรณ์ (Gordon & Lawton, 1984: 177)
 การสัมมนามีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ (Pantan, 1992: 79) ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านเนื้อหา
2. องค์ประกอบด้านบุคลากร
3. องค์ประกอบด้านสถานที่และอุปกรณ์

การเขียนบรรณานุกรม

บรรณานุกรม หมายถึง รายการวัสดุอ้างอิงทั้งหมด ได้แก่ หนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ รวมถึงแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่นำมาใช้ในการอ้างอิง บรรณานุกรมจะเป็นหลักฐานแสดงให้เห็นว่าได้มีการค้นคว้าจากตำราต่าง ๆ ที่เชื่อถือได้ และหากผู้อ่านต้องการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมก็จะทราบแหล่งข้อมูลได้ทันที รูปแบบการเขียนบรรณานุกรม ขึ้นอยู่กับประเภทของวัสดุสารสนเทศที่นำมาอ้างอิง

หลักเกณฑ์ในการลงรายการบรรณานุกรม

1. การลงรายการชื่อผู้แต่ง หรือผู้รับผิดชอบ มีหลักเกณฑ์ดังนี้

1.1 ชื่อผู้แต่ง คนไทยให้ลงชื่อ ตามด้วยนามสกุล และตัดคำนำหน้านามออก เช่น นาย นาง นางสาว Mr. Mrs. ตำแหน่งทางวิชาการให้ตัดออก เช่น ผศ. รศ. ศ. และคำระบอบอาชีพ ก็ให้ตัดออกเช่นเดียวกัน เช่น นายแพทย์ แพทย์หญิง พันตำรวจโท ร้อยตำรวจเอก เป็นต้น ในกรณีที่ผู้แต่งเป็นชาวต่างชาติให้นามสกุลขึ้นก่อนตามด้วยอักษรย่อทั้งชื่อต้น ชื่อกลาง(ถ้ามี) โดยใช้เครื่องหมายจุลภาคคั่น (,) แบ่งชื่อสกุล และชื่อต้น

ตัวอย่าง

ศ.ดร.ศักดิ์ศรี แยมันดดา ให้ลงรายการเป็น ศักดิ์ศรี แยมันดดา.

Dr. Alan Duncles ให้ลงรายการเป็น Duncles, A.

Mr. Rhys T. W. Davids ให้ลงรายการเป็น Davids, R. T. W.

1.2 ผู้แต่งที่มีราชทินนาม หรือบรรดาศักดิ์ เช่น ขุน หลวง พระ เจ้าพระยา คุณหญิง ให้ลงชื่อก่อน แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาคคั่น แล้วจึงลงบรรดาศักดิ์ที่ได้รับ

ตัวอย่าง

พระยาอนุমানราชชน ให้ลงรายการเป็น อนุมานราชชน, พระยา.

คุณหญิงจินตนา ยศสุนทร ให้ลงรายการเป็น จินตนา ยศสุนทร, คุณหญิง.

1.3 ผู้แต่งที่เป็นสมณศักดิ์ ให้ลงตำแหน่ง และ วงเล็บชื่อเดิมไว้ เช่น สมเด็จพระสังฆราช (สา)พระเทพโสภณ (สิงห์ ชาคโร) หากเป็นภิกษุที่ไม่มีสมณศักดิ์ ให้ลงนามฉายา หมายถึง นามที่พระอุปมาแต่งตั้งให้ เช่น พุทธทาสภิกขุ ปัญญานันทภิกขุ

ตัวอย่าง

สมเด็จพระสังฆราช (สา) ให้ลงรายการเป็น สมเด็จพระสังฆราช (สา).

ปัญญานันทภิกขุ ให้ลงรายการเป็น ปัญญานันทภิกขุ.

พุทธทาสภิกขุ ให้ลงรายการเป็น พุทธทาสภิกขุ.

1.4 ผู้แต่งที่เป็นหน่วยงานราชการระดับกระทรวง แต่มิได้บอกชื่อกรม ให้ลงรายการเป็นชื่อกระทรวง

ตัวอย่าง

กระทรวงศึกษาธิการ ให้ลงรายการเป็น กระทรวงศึกษาธิการ.
กระทรวงพาณิชย์ ให้ลงรายการเป็น กระทรวงพาณิชย์.

1.5 ผู้แต่งที่เป็นหน่วยงานเฉพาะกรมใดกรมหนึ่ง แม้มีชื่อกระทรวงปรากฏอยู่ด้วย ก็ให้ใช้กรมเป็นชื่อผู้แต่งไม่ต้องใส่ชื่อกระทรวง ยกเว้นผู้แต่งที่เป็นคณะ หรือหน่วยงานเทียบเท่าคณะ ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ให้ลงชื่อนั้น ๆ ต่อจากชื่อมหาวิทยาลัยโดยมีเครื่องหมายหัพภาคคั่น (.)

ตัวอย่าง

กรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย ให้ลงรายการเป็น กรมแรงงาน.
กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ให้ลงรายการเป็น กรมการแพทย์.
ฝ่ายเอกสารเผยแพร่และแนวปฏิบัติ กองนโยบายและแผน กรมสรรพากร ให้ลงรายการเป็น กรมสรรพากร. กองนโยบายและแผน. ฝ่ายเอกสารเผยแพร่ และแนวปฏิบัติ.
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ให้ลงรายการเป็น มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้ลงรายการเป็น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะอักษรศาสตร์. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์.

1.6 ผู้แต่งที่เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สำนักงาน มูลนิธิต่าง ๆ ใช้ชื่อหน่วยงานนั้น ๆ เป็นชื่อผู้แต่ง

ตัวอย่าง

ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ให้ลงรายการเป็น ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน).
สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ ให้ลงรายการเป็น สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.
มูลนิธิร่วมกตัญญู ให้ลงรายการเป็น มูลนิธิร่วมกตัญญู.

1.7 ผู้แต่งสองคน ให้ลงรายการทั้งสองคนโดยใช้คำว่า และ เชื่อมระหว่างคนที่หนึ่งกับคนที่สอง สำหรับผู้แต่งที่เป็นชาวต่างประเทศ ให้ใช้เครื่องหมาย Ampersand (&) เชื่อมแทน

ตัวอย่าง

อัมพร ปิ่นศรี และนนทนา เผือกผ่อง
Stueart, R. D. & Eastlich, J. T.

1.8 ผู้แต่งสามคน ให้ลงรายการทั้งสามคน โดยลงชื่อคนที่หนึ่งกับคนที่สองให้ใช้เครื่องหมายจุลภาคคั่น (,) และชื่อคนที่สอง กับคนที่สามให้ใช้คำว่า และเชื่อม ในกรณีที่เป็นภาษาอังกฤษให้ใช้เครื่องหมาย (&)

ตัวอย่าง

วรรณภา จันทนาคม, อรรวรรณ อินทรประสงค์ และดวงใจ อมิตรพ่าย.

1.9 ผู้แต่งมากกว่า สามคนขึ้นไป ให้ลงเฉพาะชื่อคนแรก และตามด้วยคำว่า “และคณะ” หรือ “et al.” ในภาษาอังกฤษ

ตัวอย่าง

ศศินันท์ ศรชฐวิวัฒน์บดี และคณะ.
Kartner et al.

1.10 หนังสือที่มีผู้จัดพิมพ์ ผู้รวบรวม หรือบรรณาธิการ ให้เขียนชื่อบรรณาธิการแล้ววงเล็บคำว่า บก. หรือ Ed.

ตัวอย่าง

ศศินันท์ ศรชฐวิวัฒน์บดี (บก.).
Oring, E. (Ed.).

1.11 ผู้แต่งที่ใช้นามแฝงให้ลงรายการโดยใช้นามแฝงตามที่ปรากฏในเอกสารแล้ววงเล็บคำว่า (นามแฝง)

ตัวอย่าง

น.ม.ส. (นามแฝง).
อรุณรุ่ง. (นามแฝง).

1.12 ผู้แปล จะมีสองกรณี คือ ในหนังสือที่แปลจะปรากฏชื่อผู้แต่งเดิม ให้ลงรายการเป็นชื่อผู้แต่งเดิม แต่ในกรณีที่ในหนังสือไม่ปรากฏชื่อผู้แต่งเดิมให้ลงชื่อผู้แปลแล้วระบุคำว่าผู้แปลต่อท้าย หรือ tr หรือ trs. ย่อมาจากคำว่า (Translator หรือ Translators)

ตัวอย่าง

ยุพเรศ วินัยธร, ผู้แปล.
Coyksib, J., tr.

1.13 หนังสือที่ไม่มีชื่อผู้แต่งให้ลงชื่อหนังสือ แทนและชื่อหนังสือจะต้องใช้ตัวหนา แล้วตามด้วยปีพิมพ์

ตัวอย่าง

ดอกไม้ไฟ. (2542). กรุงเทพฯ: เสรีไทย.
กลยุทธ์การสร้างภาพ. (ม.ป.ป.). กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.

1.14 การลงรายการที่มีผู้แต่งซ้ำให้ใช้เครื่องหมาย ยติภังค์ (-) จำนวน 7 ครั้งแล้วใส่เครื่องหมายมหัพภาค (.) โดยให้ลงรายการที่ตีพิมพ์ล่าสุดมาก่อน

ตัวอย่าง

คชินทร์ โภกนุทาภรณ์. (2556). แคลลูลัส. ปทุมธานี: ศูนย์เรียนรู้การผลิตและจัดการธุรกิจ
สิ่งพิมพ์ดิจิทัล.
_____. (2559). การวิเคราะห์เชิงเวกเตอร์. ปทุมธานี: ศูนย์เรียนรู้การผลิตและจัดการ
ธุรกิจสิ่งพิมพ์ดิจิทัล.

2. การลงรายการปีพิมพ์ ปีที่พิมพ์ ลงรายการตามปีลิขสิทธิ์ และอยู่ในเครื่องหมายวงเล็บ () แล้วใส่มหัพภาค (.) (2547). หากไม่ปรากฏปีพิมพ์ให้ใช้อักษรย่อว่า ม.ป.ป. (ไม่ปรากฏปีพิมพ์) หรือ n.d. (no date)

3. การลงรายการชื่อเรื่อง ชื่อเรื่องให้ลงตามที่ปรากฏในหน้าปกใน และให้พิมพ์ตัวหนา ถ้าชื่อเรื่องภาษาอังกฤษให้พิมพ์ด้วยตัวอักษรใหญ่เฉพาะคำแรกของชื่อเรื่อง นอกนั้นเป็นตัวเล็ก ในกรณีที่หนังสือมีหลายเล่มจบ หากอ้างอิงเพียงบางเล่มให้ใส่เล่มที่อ้างอิงไว้ในรายการชื่อเรื่องด้วย

4. การลงรายการข้อมูลเกี่ยวกับพิมพ์ครั้งที่ ให้อยู่ในเครื่องหมายวงเล็บต่อจากชื่อเรื่อง การลงรายการพิมพ์ครั้งที่ลงตั้งแต่พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป พิมพ์ครั้งแรก หรือครั้งที่ 1 ไม่ต้องลงรายการ

เช่น ดอกไม้สด. (พิมพ์ครั้งที่ 2).

5. การลงรายการข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่พิมพ์ ให้ลงชื่อเมืองที่พิมพ์ แล้วตามด้วยเครื่องหมาย ทวิภาค (:): การลงรายการเมืองที่พิมพ์ให้ลงเฉพาะชื่อจังหวัดไม่ต้องใส่ชื่อประเทศ

เช่น กรุงเทพฯ: มติชน.

6. การลงรายการสำนักพิมพ์ และโรงพิมพ์ ไม่ต้องลงคำว่าสำนักพิมพ์ และตัดคำว่า จำกัด ห้างหุ้นส่วนออก หรือ Publishers, company, press, Limited house และในกรณีที่ไม่ปรากฏ ทั้งสำนักพิมพ์ และโรงพิมพ์ ให้ลงอักษรย่อว่า ม.ป.ท. (ไม่ปรากฏที่พิมพ์) หรือ n.p. (no place of publishing)

1. รูปแบบการเขียนบรรณานุกรมจากหนังสือ

ตัวอย่าง (ผู้แต่งคนเดียว)

ชื่อ✓✓นามสกุลผู้แต่ง✓✓(ปี พ.ศ.).✓✓ชื่อหนังสือ✓✓(พิมพ์ครั้งที่).✓✓เมืองพิมพ์:✓สำนักพิมพ์.
วรรณิ แกมเกตุ. (2551). **วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
Best, J. W. (1978). **Research in Education**. (3rd ed). New Jersey: Prentice-Hall.

หมายเหตุ เครื่องหมาย✓แสดงว่าเว้นระยะ 1 เคาะ โดยทั่วไปแล้วหลังเครื่องหมายมหัพภาค (.) จะเว้น 2 เคาะ หลังเครื่องหมายจุลภาค (,) เว้น 1 เคาะ หลังเครื่องหมายมหัพภาคคู่ (:): เว้น 1 เคาะ

ตัวอย่าง (ผู้แต่งสองคน)

ชื่อ✓✓นามสกุลผู้แต่งคนที่ 1✓และชื่อ✓นามสกุลผู้แต่งคนที่ 2.✓✓(ปี พ.ศ.).✓✓ชื่อหนังสือ.
(พิมพ์ครั้งที่).✓✓เมืองพิมพ์:✓สำนักพิมพ์.
ยุทธ ไกยวรรณ และกุสุมา ผลาพรหม. (2553). **พื้นฐานการวิจัย**. กรุงเทพฯ:
ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2542). **การวัดด้านจิตพิสัย**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
Best, J. W. & Kahn, J. V. (1986). **Research in Education**. (5th ed). New Jersey:
Prentice-Hall.
Krejcie, R. V. & Morgan, V. D. (1970). **Determining Sample Size for Research
Activities**. New Jersey: Scarecrow.

หมายเหตุ ให้ใช้เครื่องหมาย & แทนคำว่า and ในกรณีที่เป็นการลงรายการภาษาอังกฤษ และ ในกรณีที่ขึ้นบรรทัดใหม่แต่ยังไม่สิ้นสุดการลงรายการ ให้เว้นระยะ 7 ตัวอักษร หรือใช้วิธีการตั้ง Tab ที่ 0.60 นิ้ว. ก็ได้จะได้ไม่ต้องเสียเวลานับระยะ

ตัวอย่าง (ผู้แต่งสามคน)

ชื่อ✓✓นามสกุลผู้แต่งคนที่ 1,✓ชื่อ✓นามสกุลผู้แต่งคนที่ 2✓และชื่อ✓นามสกุลผู้แต่งคนที่ 3.✓✓
 (ปี พ.ศ.). ✓✓ชื่อหนังสือ.✓✓(พิมพ์ครั้งที่).✓✓เมืองพิมพ์:✓สำนักพิมพ์.
 ศิริชัย กาญจนวาลี, ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ และดิเรก ศรีสุโข. (2547). การเลือกใช้สถิติ
 ที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: บุญศิริการพิมพ์.
 Sadlack, R. G., Theodorson, G. A. & Stanley, J. (1992). **Social Research: Theory
 and Methods.** Chestnut: Hill Enterprises.

หมายเหตุ ในกรณีที่เมืองที่พิมพ์เป็นกรุงเทพมหานคร ให้ลงรายการเป็น กรุงเทพฯ

ตัวอย่าง (ผู้แต่งมากกว่าสามคน)

ชื่อ✓✓นามสกุลผู้แต่งคนที่ 1✓และคณะ.✓✓(ปี พ.ศ.).✓✓ชื่อหนังสือ.✓✓(พิมพ์ครั้งที่).✓✓เมืองพิมพ์:
 สำนักพิมพ์.
 ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และคณะ. (2545). ระเบียบวิธีการวิจัย. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
 Guy, T. J. et al. (1992). **Social Research: Theory and Methods.** Chestnut:
 Hill Enterprises.

ตัวอย่าง (ผู้แต่งที่เป็นบรรณาธิการ)

ชื่อ✓✓นามสกุล.✓✓(บก.).✓✓(ปี พ.ศ.).✓✓ชื่อหนังสือ.✓✓(พิมพ์ครั้งที่).✓✓เมืองพิมพ์:
 สำนักพิมพ์.
 สุเทพ บุญซ้อน. (บก.). (2545). วิธีวิทยาการวิจัยทางสังคมศาสตร์ในระดับบัณฑิตศึกษา
 ของไทย. กรุงเทพฯ: ทีแอนด์ดีการพิมพ์.
 Gootnick, D. E., (Ed.). (1984). **The Standard Handbook of Business
 Communication.** New York: The Free.

ตัวอย่าง (ผู้แต่งที่เป็นผู้รวบรวม)

ชื่อ✓✓นามสกุล.✓✓(ผู้รวบรวม).✓✓(ปี พ.ศ.).✓✓ชื่อหนังสือ.✓✓(พิมพ์ครั้งที่).✓✓เมืองพิมพ์:✓
 สำนักพิมพ์.
 ดำรงค์ศักดิ์ ชัยสนิท. (ผู้รวบรวม). (2547). การวิจัยการตลาด. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.

ตัวอย่าง (ผู้แต่งที่มีบรรดาศักดิ์)

ชื่อ✓✓นามสกุล,✓บรรดาศักดิ์.✓✓(ปี พ.ศ.).✓✓ชื่อหนังสือ.✓✓(พิมพ์ครั้งที่).✓✓เมืองพิมพ์:
สำนักพิมพ์.
อนุমানราชชน, พระยา. (2523). **ชีวิตพระสารประเสริฐที่ข้าพเจ้ารู้จัก**. กรุงเทพฯ: ส่องสยาม.

ตัวอย่าง (ผู้แต่งที่มีสมณศักดิ์)

ตำแหน่ง✓(ชื่อเดิม).✓✓(ปี พ.ศ.).✓✓ชื่อหนังสือ.✓✓(พิมพ์ครั้งที่).✓✓เมืองพิมพ์:
สำนักพิมพ์.
พระธรรมโกศาจารย์ (หลวงพ่อดำ ปัญญานันทภิคุ). (2538). **ธรรมะกับการดำรงชีวิต**.
กรุงเทพฯ: มติชน.
พุทธทาสภิกขุ. (2538). **เกิดมาทำไม**. กรุงเทพฯ: ธรรมสภา.
สมเด็จพระญาณสังวร (เจริญ สุวฑฺฒโน). (2535). **คู่มือชีวิต**. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.

ตัวอย่าง (ผู้แต่งที่ใช้นามแฝง)

ลงนามแฝงตามที่ปรากฏ.✓(นามแฝง).✓✓(ปี พ.ศ.).✓✓ชื่อหนังสือ.✓✓(พิมพ์ครั้งที่).
เมืองพิมพ์:✓สำนักพิมพ์.
น.ม.ส. (นามแฝง). (2496). **นิทานของน.ม.ส.**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). พระนคร: คลังวิทยา.
น.ก.ม.น. (นามแฝง). (2549). **การดูแลรักษาสุขภาพ**. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.

ตัวอย่าง (ผู้แต่งที่เป็นสถาบัน หน่วยงานราชการ)

ชื่อหน่วยงานราชการ.✓✓(ปี พ.ศ.).✓✓ชื่อหนังสือ.✓✓(พิมพ์ครั้งที่).✓✓เมืองพิมพ์:
สำนักพิมพ์.
กระทรวงศึกษาธิการ. (2538). **แนวทางการพัฒนาแรงงานในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ:
กระทรวงศึกษาธิการ.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2549). **การพัฒนาอุดมศึกษาไทย**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2546**. กรุงเทพฯ:
นานมีบุ๊คส์ พับลิเคชันส์.
สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
(2557). **คู่มือการเขียนผลงานทางวิชาการ**. ปทุมธานี: ศูนย์เรียนรู้การผลิตและ
จัดการธุรกิจสิ่งพิมพ์ดิจิทัล.

2. รูปแบบการเขียนบรรณานุกรมจากหนังสือแปล ให้เขียนชื่อผู้แต่งเดิมเป็นภาษาไทย

ตัวอย่าง (หนังสือแปลที่ระบุชื่อผู้แต่ง และชื่อเรื่องในภาษาเดิม)

ชื่อ✓✓นามสกุลผู้แต่งเดิม.✓✓(ปี พ.ศ.).✓✓ชื่อหนังสือภาษาไทย.✓✓(แปลจาก...โดย✓ชื่อผู้แปล).
เมืองพิมพ์:✓สำนักพิมพ์.
ค็อก, ฟิลลิป และเซสตอน, ทอม. (2545). **คู่มือระบบความปลอดภัยบน Windows 2000**
(แปลจาก Windows 2000 security handbook โดย เอกสิทธิ์ วิริยจारी). กรุงเทพฯ:
ซีเอ็ดยูเคชั่น.

ตัวอย่าง (หนังสือแปลที่ไม่ระบุชื่อผู้แต่งในภาษาเดิม)

ชื่อ✓✓นามสกุล.✓✓ผู้แปล).✓✓(ปี พ.ศ.).✓✓ชื่อหนังสือภาษาไทย.✓✓(พิมพ์ครั้งที่).✓✓เมืองพิมพ์:
สำนักพิมพ์.
พิชญ์สินี บุนนาค, (ผู้แปล). **กฎหมายการเงินระหว่างประเทศ**. กรุงเทพฯ: มติชน.

3. รูปแบบการเขียนบรรณานุกรมจากหนังสือที่มีลักษณะเป็นการรวบรวมบทความ หรือหนังสือที่มีผู้เขียนประจำบท

ตัวอย่าง

ชื่อ✓✓นามสกุลผู้เขียนประจำบท หรือชื่อผู้เขียนบทความ.✓✓(ปี พ.ศ.).✓✓ชื่อบท หรือชื่อบทความ.
ใน✓ชื่อหนังสือ.✓✓(พิมพ์ครั้งที่).✓✓(หน้าของบทความ).✓✓เมืองพิมพ์:
สำนักพิมพ์.
แมนมาส ขวลิต, กริช สืบสนธิ์ และสมพิศ คูศรีพิทักษ์. (2539). หน่วยที่ 1 การสื่อสารกับ
งานสารนิเทศ. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการสื่อสาร = Communication 13202
หน่วยที่ 1-8. (พิมพ์ครั้งที่ 4). (หน้า 1-37). นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

4. รูปแบบการเขียนบรรณานุกรมจากวิทยานิพนธ์ หรือปริญญาานิพนธ์

ตัวอย่าง

ชื่อ✓✓นามสกุล✓✓(ปี พ.ศ.)✓✓ชื่อวิทยานิพนธ์✓✓ระดับวิทยานิพนธ์✓✓คณะ✓มหาวิทยาลัย.
 พวงเพชร พลทอง, นงลักษณ์ สมณะ และเผด็จ หงส์ทอง. (2553). การศึกษาพฤติกรรม
 การเรียนรู้และการพัฒนาตนเองของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏ
 วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. การค้นคว้าอิสระ
 รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
 Pongsophon, P. (2006). Enhancing Thai Students' Scientific Understanding of
 Evolution: A Social Constructivist Approach. Doctor of Philosophy
 Thesis in Science Education, Graduate Kasetsart University.

5. รูปแบบการเขียนบรรณานุกรมจากรายงานการวิจัย

ตัวอย่าง

ชื่อ✓✓นามสกุล✓✓(ปี พ.ศ.)✓✓ชื่อรายงานวิจัย✓✓เมืองพิมพ์✓สำนักพิมพ์.
 ดำรงค์ วัฒนา. (2540). รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ. กรุงเทพฯ:
 สำนักงานคณะกรรมการพลเรือน.

6. รูปแบบการเขียนบรรณานุกรมจากวารสาร และนิตยสาร

ตัวอย่าง

ชื่อ✓✓นามสกุลผู้เขียนบทความ✓✓(ปี พ.ศ.)✓✓ชื่อบทความ✓✓ชื่อวารสาร✓✓ปีที่(ฉบับที่),
 หน้าของบทความ.
 ชัชพันธุ์ ยิ้มอ่อน. (2556). การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมในยุคหลัง
 สมัยใหม่. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์. 3(2): 147-160.
 ศิริวรรณ มนอัคระผดุง. (2555). สถานการณ์การคอร์รัปชั่นของประเทศไทย.
 วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์. 2(1): 1-10.
 Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research
 activities. *Education and Psychological Measurement*. 30(3): 607-610.
 McCarthy, B. & Hagan, J. (1992). Mean streets: The theoretical significance of
 situational delinquency among homeless youths. *American Journal of
 Sociology*. 98(3): 597-627.

7. รูปแบบการเขียนบรรณานุกรมจากหนังสือพิมพ์

ตัวอย่าง

ชื่อ✓✓นามสกุล✓✓(ปี พ.ศ., ✓✓วัน✓เดือน).✓✓ชื่อบทความหรือชื่อคอลัมน์✓✓ชื่อหนังสือพิมพ์.✓✓
หน้าที่ตีพิมพ์.

ความล้มเหลวของระบบการศึกษา. (2547, 15 มีนาคม). **คมชัดลึก**. หน้า 12.

นวลจันทร์ จินตนาพันธ์. (2546, 14 กุมภาพันธ์). ปรับหนี้เพิ่มแรงขับฟื้นเศรษฐกิจยั่งยืน.

คมชัดลึก. หน้า 15.

8. รูปแบบการเขียนบรรณานุกรมจากการสัมภาษณ์

ตัวอย่าง

ชื่อ✓✓นามสกุลผู้ให้สัมภาษณ์.✓✓(ปี พ.ศ., ✓✓วันที่✓เดือนที่ให้สัมภาษณ์).✓✓ตำแหน่งของผู้ให้สัมภาษณ์.
สัมภาษณ์.

ทองหล่อ วงษ์อินทร์. (2549, 5 มกราคม). อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี. **สัมภาษณ์**.

9. รูปแบบการเขียนบรรณานุกรมจากจุลสาร

ตัวอย่าง

ชื่อ✓✓นามสกุลผู้แต่ง.✓✓(ปี พ.ศ.).✓✓ชื่อเรื่อง.✓✓(พิมพ์ครั้งที่).✓✓เมืองพิมพ์:✓✓สำนักพิมพ์.
(จุลสาร).

ธเนศ สังขสุบรรณ และคณะ. (2550). **คู่มือเลือกตั้งส.ส.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
การเลือกตั้ง. (จุลสาร).

10. รูปแบบการเขียนบรรณานุกรมจากเอกสารที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์

ตัวอย่าง

ชื่อ✓✓นามสกุลผู้แต่ง.✓✓(ปี พ.ศ.).✓✓ชื่อเรื่อง.✓✓(พิมพ์ครั้งที่).✓✓เมืองพิมพ์:✓✓สำนักพิมพ์.
(เอกสารที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์).

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม. (2549). **ท่องเที่ยวสุขภาพที่วังน้ำเขียว**
จังหวัดนครราชสีมา. ม.ป.ท. (เอกสารที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์).

11. รูปแบบการเขียนบรรณานุกรมจากเอกสารที่เป็นแผ่นพับ

ตัวอย่าง

ชื่อ✓✓นามสกุลผู้แต่ง.✓✓(ปี พ.ศ.).✓✓ชื่อเรื่อง.✓✓(พิมพ์ครั้งที่).✓✓เมืองพิมพ์:✓สำนักพิมพ์.
(แผ่นพับ).
กรมการจัดหางาน. (2550). **สถานการณ์ตลาดแรงงาน**. กรุงเทพฯ: กรมการจัดหางาน
(แผ่นพับ).

12. รูปแบบการเขียนบรรณานุกรมจากรายงานการประชุม

ตัวอย่าง

ชื่อ✓✓นามสกุลของวิทยากร หรือผู้บรรยาย.✓✓(ปี พ.ศ.).✓✓ชื่อเรื่อง หรือชื่อหัวข้อที่บรรยาย.
ใน✓✓ชื่อรายงานการประชุม.✓✓ครั้งที่ประชุม.✓✓วัน เดือน ปี ที่ประชุม.
(หน้าของเอกสารการประชุม).✓✓เมืองพิมพ์:✓สำนักพิมพ์.
วรกร คำสิงห์นอก. (2550). **ยุทธศาสตร์การพัฒนามีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อสร้าง
พรรคการเมืองอย่างยั่งยืน**. ใน การประชุมทางวิชาการเพื่อเสนอผลงานวิจัยเรียนรู้
งานวิจัยขยายผลสู่ชุมชน. ครั้งที่ 3. วันที่ 28 สิงหาคม 2550. (หน้า 54-61).
นครราชสีมา: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

13. รูปแบบการเขียนบรรณานุกรมจากสื่อทัศนวัสดุต่าง ๆ เช่น ภาพยนตร์ ภาพเลื่อน
ภาพนิ่ง แผนที่ แผนภูมิ ฯลฯ ให้ระบุลักษณะของสื่อทัศนวัสดุเอาไว้ด้วย

ประเภทของสื่อทัศนวัสดุ

ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ
[สไลด์]	[Slides]
[ซีดี]	[Compact discs]
[ฟิล์ม]	[Film]
[ฟิล์มสตริป]	[Filmstrip]
[แผนที่]	[Map]
[แผนภูมิ]	[Chart]
[แผ่นใส]	[Transparencies]
[ภาพยนตร์]	[Motion picture]
[รายการวิทยุ]	[Radio Program]
[รายการโทรทัศน์]	[Television Program]
[รูปภาพ]	[Picture]
[วีดิทัศน์]	[Videotape]
ฯลฯ	

ตัวอย่าง กรณีที่มีชื่อผู้แต่ง หรือผู้รับผิดชอบ

ชื่อ✓✓นามสกุลผู้แต่ง.✓✓(ปีที่ผลิต).✓✓ชื่อเรื่อง.✓✓[ชนิดของวัสดุ].✓✓สถานที่ผลิต:
 หน่วยงานที่เผยแพร่/ผู้ผลิต.
 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (ม.ป.ป.). **แผนที่จังหวัดปทุมธานี**. [แผนที่]. กรุงเทพฯ:
 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
 เจริญศักดิ์ ปิ่นทอง. (20 กุมภาพันธ์ 2543). **ตามหาแก่นธรรม**. [รายการโทรทัศน์]. กรุงเทพฯ:
 สถานีโทรทัศน์สีกอง 9.
 สมศิริ อรุโณทัย. (2540). **ลายเส้น**. [รูปภาพ]. ม.ป.ท.
 สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. (2527). **เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต**.
 [วีดิทัศน์]. กรุงเทพฯ: สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย.
 อรวี สัจจานนท์. (2539). **เพชรน้ำหนึ่ง ชุดที่ 3 รักต้องห้าม**. [ซีดี]. กรุงเทพฯ: เอ็มจีอี.

ตัวอย่าง กรณีที่ไม่มีชื่อผู้แต่ง หรือผู้รับผิดชอบ

ชื่อเรื่อง.✓✓(ปีที่ผลิต).✓✓[ชนิดของวัสดุ].✓✓สถานที่ผลิต:✓หน่วยงานที่เผยแพร่/ผู้ผลิต.
หอนอนพยาธิในประเทศไทย. (2518). [ภาพยนตร์]. กรุงเทพฯ: คอมมิวนิเคชั่น เอคส์
 อินเตอร์ เนชั่นแนล.
หลังม่านเหล็ก. (2539). [ภาพยนตร์]. กรุงเทพฯ: หน้าต่างโลก.

14. รูปแบบการเขียนบรรณานุกรมจากจดหมายเหตุ คำสั่ง ประกาศ ระเบียบ

ตัวอย่าง

ชื่อหน่วยงาน.✓✓(ปี, วัน เดือน).✓✓ชื่อของเอกสาร.✓✓เลขที่✓ประกาศ/คำสั่ง/จดหมายเหตุ/
 ระเบียบ. (ถ้ามี)
 มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. (2558, 19 ตุลาคม). **ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏ
 วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี เรื่อง แนวปฏิบัติในการเบิก
 ค่าตอบแทนนอกเหนือจากเงินค่าจ้างสำหรับพนักงานมหาวิทยาลัย สายวิชาการ
 ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ พ.ศ. 2558**.
 มหาวิทยาลัยบูรพา. (2548, 13 กุมภาพันธ์). **ประกาศมหาวิทยาลัยบูรพา เรื่อง กำหนดการ
 เกี่ยวกับการเรียนการสอนประจำปีการศึกษา 2548**.
 หอสมุดแห่งชาติ. (จ.ศ. 1206). **จดหมายเหตุรัชกาลที่ 3**. เลขที่ 12.

15. รูปแบบการเขียนบรรณานุกรมจากราชกิจจานุเบกษา

ตัวอย่าง

ชื่อกฎหมาย.✓✓(ปี,วัน เดือน).✓✓ราชกิจจานุเบกษา.✓✓เล่ม✓ตอนที่.✓✓หน้า✓เลขหน้า.
พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547. (2547, 14 มิถุนายน). **ราชกิจจานุเบกษา.**
เล่ม 121 ตอนพิเศษ 23 ก. หน้า 1-24.
ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. 2549.
(2549, 1 มิถุนายน). **ราชกิจจานุเบกษา.** เล่ม 123 ตอนที่ 54 ง. หน้า 89-109.

16. รูปแบบการเขียนบรรณานุกรมจากต้นฉบับตัวเขียน

ตัวอย่าง

ชื่อ✓✓นามผู้แต่งหรือผู้รับผิดชอบ.✓✓(ปี, วัน เดือน).✓✓ชื่อเรื่อง.✓✓[ลักษณะเอกสาร].
เลขทะเบียน. (ถ้ามี)
หอสมุดแห่งชาติ. (ม.ป.ป.). **บาลีพระขุททกติกขา.** [หนังสือโบราณ]. เลขที่ 3980/ก/1.
วันใหม่-วันเสียด. (ม.ป.ป.). [หนังสือโบราณ]. เลขที่ 3869/ก/3.

17. รูปแบบการเขียนบรรณานุกรมจากสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

17.1 รูปแบบการเขียนบรรณานุกรมจากฐานข้อมูลออนไลน์

ตัวอย่าง

ชื่อ✓✓นามสกุล.✓✓(ปีที่พิมพ์).✓✓ชื่อเรื่อง.✓✓[ออนไลน์],✓✓เข้าถึงได้จาก:✓✓หรือ[Online],
Available:✓✓ชื่อฐานข้อมูล หรือแหล่งสารสนเทศ.✓✓(ปี พ.ศ.,✓✓วันที่✓✓เดือน
ทำการสืบค้นข้อมูล).
มณฑาทิพย์ ไชยศักดิ์. (2546). **การทำวิจัยเบื้องต้น.** [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก:
http://www.cnr.moph.go.th/e_le/f_res/les1.htm.file=index.
(2549, 14 มกราคม).
Gsrcia, G. E. (1991). **Factors Influencing the English Reading Test Performance
of Speaking.** [Online], Available: DIALOG(R) Item: EJ435642.
(2005, 12 January).

17.2 รูปแบบการเขียนบรรณานุกรมจากฐานข้อมูลซีดี-รอม

ตัวอย่าง

ชื่อ✓✓นามสกุล✓✓(ปีที่พิมพ์ หรือปีที่ทำการสืบค้น).✓✓ชื่อเรื่อง.✓✓[ซีดี-รอม],✓✓เข้าถึงได้จาก:✓
หรือ[CD-ROM],✓Available:✓ชื่อฐานข้อมูลซีดี-รอม.✓✓(ปี พ.ศ.,✓วันที่✓เดือน
ที่ทำการสืบค้น).

Arms, W. Y. (2000). **Small Business**. [CD-ROM], Available: ABI/INFROM,
(2003, 12 May).

17.3 รูปแบบการเขียนบรรณานุกรมจากบริการสารสนเทศอื่น ๆ บนอินเทอร์เน็ต

ตัวอย่าง

ชื่อ✓✓นามสกุล✓✓(ปีที่พิมพ์ หรือปีที่ทำการสืบค้น).✓✓ชื่อเรื่อง.✓✓[ออนไลน์],✓✓เข้าถึงได้จาก:
หรือ [Online],✓✓Available:✓✓ชื่อเว็บไซต์ หรือ แหล่งสารสนเทศ.✓✓
(ปี พ.ศ.,✓วันที่✓เดือนที่ทำการสืบค้นข้อมูล).

ครรรชิต มาลัยวงศ์. (2543). **ความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์**. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก:
<http://www.uni.net.th/08-2543>. (2547, 14 กุมภาพันธ์).

Computer Crime and Intellectual Property Section (CCIPS). (2003). **How to
Report Internet-Related Crime** [Online], Available: [http://
www.cybercrime.gov/reporting.htm](http://www.cybercrime.gov/reporting.htm). (2004, 17 January).

17.4 หนังสือออนไลน์ กรณีที่มีทั้งฉบับตีพิมพ์ และฉบับออนไลน์ให้เขียนเหมือน
บรรณานุกรมหนังสือที่ตีพิมพ์ตามด้วย วันที่สืบค้น ชื่อแหล่งสารสนเทศ และที่อยู่บนอินเทอร์เน็ต

ตัวอย่าง

ชื่อ✓✓นามสกุล✓✓ (ปี พ.ศ.). ✓✓ชื่อหนังสือ.✓✓(พิมพ์ครั้งที่).✓✓เมืองพิมพ์:✓✓สำนักพิมพ์.
[ออนไลน์],✓✓เข้าถึงได้จาก:✓✓หรือ [Online],✓✓Available:✓✓ชื่อฐานข้อมูล หรือ
แหล่งสารสนเทศ.✓✓(ปี พ.ศ.,✓วันที่✓เดือนที่ทำการสืบค้นข้อมูล).

Kizza, J. M. (2004). **Ethical and Social Issues in the Information Age**. (2nd ed.)
New York: Springer-Verlag. [Online], Available:
<http://www.netlibrary.com/reader/>. (2008, 4 February).

17.5 วิทยานิพนธ์ออนไลน์ ให้เขียนเหมือนบรรณานุกรมวิทยานิพนธ์ ตามด้วยวันที่สืบค้น ชื่อแหล่งสารสนเทศ และที่อยู่บนอินเทอร์เน็ต

ตัวอย่าง

ชื่อ✓✓นามสกุล.✓✓(ปี พ.ศ.).✓✓ชื่อวิทยานิพนธ์.✓✓ระดับวิทยานิพนธ์✓✓คณะ✓✓มหาวิทยาลัย✓✓
 [ออนไลน์],✓✓เข้าถึงได้จาก:✓✓หรือ [Online],✓✓Available:✓✓ชื่อฐานข้อมูล หรือ
 แหล่งสารสนเทศ.✓✓(ปี พ.ศ.,✓✓วันที่✓✓เดือนที่ทำการสืบค้นข้อมูล).

กัลยาณี สุวรรณประเสริฐ. (2546). การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ในการศึกษา
 เพื่อพัฒนาประปาหมู่บ้าน: กรณีศึกษาอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง.
 วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
 [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก: [http://library.cmu.ac.th/digital_collection/etheses/
 detail.php?id=7277&word=สารสนเทศ#](http://library.cmu.ac.th/digital_collection/etheses/detail.php?id=7277&word=สารสนเทศ#). (2007, 14 February).

Jaruskulchai, C. (1998). **An Automatic Indexing for Thai Text Retrieval.**
 Thesis (D.Sc.) The George Washington University. [Online], Available:
<http://ebook.thailis.or.th/#/>. (2008, 4 February).

การพิมพ์บรรณานุกรม

1. พิมพ์คำว่าบรรณานุกรมกลางหน้ากระดาษหากรายงานเป็นภาษาอังกฤษพิมพ์คำว่า Bibliography โดยให้ห่างจากขอบบนประมาณ 2 นิ้ว
2. เรียงรายชื่อหนังสือหรือวัสดุที่จะพิมพ์ในรายการบรรณานุกรมตามลำดับอักษรชื่อผู้แต่ง ตั้งแต่ ก-ฮ หรือ A-Z
 - 2.1 กรณีที่ไม่มีชื่อผู้แต่งให้เรียงตามชื่อเรื่องแทน
 - 2.2 กรณีที่ผู้แต่งคนเดียวกันแต่มีบรรณานุกรมหลายรายการ ให้เรียงตามปี พ.ศ. และในรายการที่สองไม่ต้องพิมพ์ชื่อผู้แต่งให้ขีดเส้นเข้าไปประมาณ 0.60 นิ้วแล้วตามด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.) _____.
 - 2.3 กรณีที่ผู้แต่งคนเดียวกัน แต่มีบรรณานุกรมหลายรายการ และบรรณานุกรมแต่ละรายการพิมพ์ ปี พ.ศ. เดียวกัน ให้จัดเรียง ลำดับตัวอักษรของชื่อเรื่องหรือชื่อหนังสือ

ตัวอย่าง

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2547). **ตำราชุดฝึกอบรมหลักสูตร “นักวิจัย”**.
 (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.).
 _____. (2547). **นิยามเกี่ยวกับการวิจัย**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
[http://www.nrct.go.th/mod/es.php?op=modload&name=
 Sections&file=index](http://www.nrct.go.th/mod/es.php?op=modload&name=Sections&file=index). (2548, 14 เมษายน).

3. ให้เรียงรายการบรรณานุกรมภาษาไทยก่อนภาษาต่างประเทศ โดยไม่ต้องแยกประเภทว่าเป็นหนังสือ หรือวารสาร และสื่ออื่น ๆ

4. พิมพ์รายการบรรณานุกรมติดขอบกระดาษที่กั้นไว้ด้านซ้ายมือ ถ้ารายการเดียวไม่พอในหนึ่งบรรทัดให้ขึ้นบรรทัดใหม่ย่อหน้าเข้าไป 4-7 ช่วงอักษรให้พิมพ์ตัวที่ 5-8 ถ้าไม่จบก็สามารถต่อบรรทัดต่อไปได้อีก โดยพิมพ์ให้ตรงกับบรรทัดที่ 2 จนจบรายการ หรืออาจใช้วิธีการตั้ง Tab ที่ 0.60 นิ้วก็ได้

ตัวอย่าง

